

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 164/25

Люксембург, 18 декември 2025 г.

Решение на Съда по дело C-417/23 | Slagelse Almennyttige Boligselskab, Afdeling Schackenborgvænge

Забрана на дискриминацията: Във връзка с датския Закон за обществените жилища Съдът уточнява хипотезите, в които може да е налице дискриминация, основана на етническия произход

Стремежът с датския Закон за обществените жилища е да се намали процентът на семейните обществени жилища в „променящите се зони“. Тези зони се характеризират, *inter alia*, с дял на „имигрантите от незападни страни и техните потомци“, надхвърлил 50 % през последните пет години. В приложение на този закон част от договорите за наем на семейните обществени жилища, намиращи се в две жилищни зони в общините Слагелсе и Копенхаген, са прекратени или се предполага, че ще бъдат прекратени. Датската юрисдикция, разглеждаща спорове около тези прекратявания, иска да се установи дали разглежданата правна уредба създава пряка или непряка дискриминация, основана на етническия произход. Съдът подчертава, че етническият произход почива на няколко фактора. Разглеждан изолирано критерий, като например гражданството или страната на раждане, не е достатъчен, за да се определи принадлежността към дадена етническа група. За да се провери дали евентуално има пряка дискриминация, националният съд трябва да провери дали критерият за дела на имигрантите и техните потомци действително почива на етническия произход на повечето от жителите в „променящите се зони“ и дали поради това те се третират по-неблагоприятно, например заради повишения риск договорите за наем да бъдат прекратени. Ако националната юрисдикция установи евентуална непряка дискриминация, тя ще трябва да провери дали последната все пак е оправдана. В това отношение тя ще трябва по-специално да се увери, че въпросният закон преследва цел от общ интерес пропорционално и с него се съблюдава, по-специално, основното право на зачитане на жилището.

Датският Закон за обществените жилища задължава да се приемат устройствени планове, чието предназначение е до 1 януари 2030 г. да се намали процентът на семейните обществени жилища в т. нар. „променящи се“ зони (обозначавани преди това като „трудни гетовизирани зони“). Това са квартали, отличаващи се с неблагоприятно социално-икономическо положение от гледна точка на равнище на безработица, престъпност, образование и/или среден доход, както и с дял на „имигрантите от незападни страни и техните потомци“¹ в тези зони, надхвърлил 50 % през последните пет години.

В изпълнение на устройствени планове за „променящите се зони“ Ringparken в Слагелсе и Mjølnerparken в Копенхаген, част от договорите за наем на семейните обществени жилища, намиращи се в тези зони, са прекратени или се предполага, че ще бъдат прекратени. Някои от засегнатите наематели оспорват тези мерки пред националния съд, тъй като по-специално считат, че критерият за дела на „имигрантите от незападни страни и техните потомци“ създава пряка или непряка дискриминация, основана на етническия произход, която е забранена от правото на Съюза².

Датската юрисдикция, разглеждаща споровете, отправя запитване до Съда в това отношение.

Що се отнася до определянето дали датският закон създава **пряка дискриминация**³, Съдът отбелязва, че въпросният критерий изглежда е решаващ за определянето на „променящите се зони“, за които се отнася намаляването на броя на семейните обществени жилища. **Националният съд обаче трябва да провери дали този критерий въвежда различно третиране, основано на етническия произход на повечето от жителите в тези зони, поради което третирането на жителите в тях се оказва по-малко благоприятно отколкото третирането на жителите в сравними зони, в които делът на**

имигрантите не надхвърля прага от 50 %.

Съдът обяснява, че понятието „етнически произход“ по смисъла на правото на Съюза почива на няколко елемента, като например националност, религия, език, културен произход и традиции, както и жизнена среда. Той се определя въз основа на съвкупност от фактори. **Сами по себе си нито гражданството, нито критерият за страната, в която са родени съответното лице или неговите родители, са достатъчни, за да се установи, че някой принадлежи към дадена етническа група.** Самият факт, че общ критерий, включен в законодателна уредба, обхваща няколко етнически произхода, обаче не изключва като такъв възможността критерият да бъде пряко или неразривно свързан с етническия произход на съответните лица. Освен това някои обстоятелства от контекста, като например подготвителните работи по такава законодателна уредба, е възможно да спомогнат да се констатира, че разглежданият критерий създава пряка дискриминация, основана на етническия произход.

Що се отнася до наличието на евентуално по-неблагоприятно третиране, според Съда то може да се изразява в **повишен риск договорите за наем на жителите в „променящи се зони“ да бъдат предсрочно прекратени и те съответно да загубят своето жилище.** Този риск изглежда е по-висок отколкото в други жилищни зони, които се характеризират със сравнимо социално-икономическо положение, но в които делът на имигрантите не надхвърля прага, предвиден във въпросния закон. Съдът подчертава, че с обидния или стигматизиращ характер на някои квалификации, употребени в дадена законодателна уредба или в подготвителните работи по нея, също може да се установи наличието на по-неблагоприятно третиране на лицата от определен етнически произход.

Ако националният съд заключи, че този закон не създава пряка дискриминация, тогава той трябва да провери дали законът създава **непряка дискриминация**⁴. Това би било така, ако законът, макар да е формулиран или прилаган привидно неутрално, на практика поставя в особено неблагоприятно положение лицата от някои етнически групи. В този контекст Съдът припомня, че **това неблагоприятно положение не трябва непременно да засяга само един етнически произход.**

Ако националният съд стигне до извода, че въпросният закон създава такова особено неблагоприятно положение, той ще трябва да провери също дали законът преследва целта от общ интерес, заявена от датското правителство, а именно да се разрешат проблеми, засягащи социалното сближаване и интеграцията, в рамките на датската система на обществени жилища, при съблюдаване на принципа на пропорционалност. Това би наложило по-специално да се определи дали този закон, предвиждайки задължението да се приемат устройствените планове, преследва последователно и систематично целта за насърчаване на социалното сближаване, при положение че същото задължение не се прилага за жилищните зони, които се различават от „променящите се зони“ само поради това, че жителите в тях не са предимно „имигранти от незападни страни и техни потомци“. При проверката на обосновката трябва да се вземе предвид и основното право на зачитане на жилището.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен проблем.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст и евентуално резюмето на съдебното решение](#) се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ По смисъла на датския Закон за обществените жилища „имигрант“ е лице, което е родено в чужбина и никой от родителите на което не е едновременно роден в Дания и датски гражданин. „Потомък“ означава лице, което е родено в Дания и никой от родителите на което не е едновременно роден в Дания и датски гражданин или чиито родители, макар да са родени в Дания и да са придобили датско гражданство, запазват и двамата също чуждо гражданство. Понятието „западни страни“ обхваща държавите — членки на Европейския съюз, Андора, Исландия, Лихтенщайн, Монако, Норвегия, Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, Сан Марино, Швейцария, града-държава Ватикана, Канада, Съединените щати, Австралия и Нова Зеландия. За „незападни страни“ съответно се считат всички други страни.

² [Директива 2000/43/ЕО На Съвета](#) от 29 юни 2000 година относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход.

³ Преди това Съдът отбелязва — при условие че датската юрисдикция извърши необходимите проверки — че Директива 2000/43 трябва да се счете за приложима към датската система на обществени жилища. Предоставянето на жилища срещу заплащане по тази система всъщност засяга достъпа до и доставката на услуги по жилищно настаняване по смисъла на член 3, параграф 1, буква з) от тази директива.

⁴ Съгласно Директива 2000/43 проява на непряка дискриминация има, когато привидно неутрална разпоредба, критерий или практика поставя в неблагоприятно положение група лица поради тяхната раса или техния етнически произход, освен ако тази разпоредба, критерий или практика преследва легитимна цел и използва подходящи и необходими средства за постигането ѝ.